

Verksamhetsberättelse för Jönköpings läns Luftvårdsförbund 2020

Luftvårdsförbundet har arbetat enligt riktlinjer i förbundets stadgar, § 1. Verksamheten har följt fastslaget arbetsprogram för 2020. En stor del av verksamheten ingår i det riksomfattande Krondroppsnätet och består av övervakning av luftföroreningar i Jönköpings län. Sedan 2013 är förbundet huvudman för samverkansområdet för kontroll av luftkvalitet i Jönköpings län. Förbundets verksamhet utgör en viktig del av länets luftövervakning och är samordnad med Länsstyrelsens regionala miljöövervakningsprogram. Corona-pandemin har påverkat förbundet genom att styrelsemötena samt årsmötet har genomförts digitalt.

STYRELSE

2020 års styrelse för Jönköpings läns Luftvårdsförbund framgår av nedanstående.

			Vald till
Ordförande	Mats Weidman	Jönköpings kommun	2021
Ledamöter, ord	Carl-Johan Olsson, v. ordf	Södra skogsägarna	2022
	Kenneth Andersson	Tranås kommun	2021
	Krister Wall	Trafikverket	2021
	Fredrik Skaghammar	Tranås kommun	2022
	Margareta Karsberg	Jönköping Energi AB	2021
	Anne-Catrin Almér, sekr	Länsstyrelsen	2022
	Maria Cannerborg	Region Jönköpings län	2022
Ledamöter, suppl.	Irene Oskarsson	Aneby kommun	2021
	Simon Jonegård	LRF	2022
	Fredrik Gustafsson	Attends Healthcare	2021
	Mats Gustafsson.	Husqvarna AB	2022
	Måns Lindell	Länsstyrelsen	2022
	Susanne Wismén	Jönköpings kommun	2021
Kassör	Anders Hansson	Jönköpings kommun	
Revisorer ord.	Gert Monell	Aneby kommun	2021
	Anders Forssblad	Aneby kommun	2021
Revisorer suppl.	Jeanette Toll	Vetlanda kommun	2021
	Jenny Bjerenius	Jönköpings kommun	2021
Valberedning	Vakant		

STYRELSEMÖTEN

Under år 2020 har fyra ordinarie styrelsemöten hållits: 6 februari, 6 maj (konstituerande), 5 juni, 10 september och 21 december. Samtliga möten, förutom mötet 6 februari, har genomförts digitalt. Protokollen finns tillgängliga på Förbundets hemsida, www.luftvardsforbundet.se

MEDLEMMAR

Under år 2020 har 30 medlemmar betalat medlemsavgiften. De flesta medlemmar tillhör länets samtliga kommuner, olika myndigheter och statliga verk men även flera privata företag är medlemmar i förbundet.

Aneby kommun	Länstyrelsen i Jönköpings län
Attends Health Care	Mullsjö kommun
Sherwin Williams Sweden Coating AB	Nässjö Affärsverk AB
Carlfors Bruk	Nässjö kommun
Eksjö kommun	Njudung Energi Sävsjö AB
Gislaved Folie AB	Sävsjö kommun
Gislaveds kommun	Södra Skogsägarna
Gnosjö kommun	Trafikverket Region Sydöst
Habo kommun	Tranås Energi AB
Husqvarna AB	Tranås kommun
Jönköping Energi AB	Vaggeryds kommun
Jönköpings kommun	Vetlanda kommun
Jönköping Airport	Värnamo Energi AB
Kinnarps AB	Värnamo kommun
Region Jönköpings län	
Lantbrukarnas riksförbund	
Linköpings stift	

EKONOMISK REDOVISNING

Verksamheten för 2020 resulterade i ett överskott på 57 249 kr, vilket kan jämföras med det budgeterade resultatet på minus 77 104 kr. Kostnader för krondroppsmätningar följer budgeterade kostnader. Övriga externa kostnader (hemsida, redovisnings- och revisionstjänster samt bankkostnader) minskade med 4 627 kr jämfört med 2019 års kostnader på 18 973 kr. Medlemsintäkterna uppgick till 334 300 kr, en ökning med 11 700 kr jämfört med 2019.

Förbundet hade 319 066 kr i eget kapital, inklusive årets resultat, vid utgången av år 2020. Behållningen på företagskontot uppgick vid utgången av år 2020 till 18 095 kr medan behållningen på placeringskontot var 303 492 kr. Förbundet hade vid räkenskapsårets utgång kortfristiga skulder på 2 521 kr i sociala avgifter.

ÅRSMÖTE

Luftvårdsförbundets ordinarie årsmöte genomfördes den 23 april, digitalt på grund av rådande pandemi. 23 personer deltog.

KRONDROPPSNÄTET

Den huvudsakliga verksamheten ingår i det riksomfattande Krondroppsnätet och har varit inriktad på mätning av lufthalter, nedfall och effekter av luftföroreningar. Länets mätningar startade 1989 och görs nu i enlighet med avtal för perioden 2015-2020, tecknat med IVL Svenska Miljöinstitutet AB. Enligt detta program mäts nedfall av luftföroreningar och dess effekter (mätt som markvattnets sammansättning) på fyra lokaler med granskog (Värnvik, Mellby, Bordsjö och Fagerhult). Fagerhult var en så kallad intensivyta, vilket innebär att det var en av tio ytor i landet som ingår i den nationella miljöövervakningen där Naturvårdsverket bekostade ytterligare mätningar. Även Länsstyrelsen finansierar luftmätningar i Fagerhult. Samtliga resultat redovisas i årsrapporten från IVL. I avtalet med IVL ingår även yttäckande kartläggning och prognos av kritisk belastning och överskridande för försurning, övergödning och marknära ozon. Samtliga resultat redovisas på Krondroppsnätets hemsida: www.krondroppsnatet.ivl.se

SLU Asa Försökspark genomför provtagning i samband med ovanstående.

Verksamheten löper enligt planerna och genererar årligen en skriftlig rapport som återfinns på förbundets hemsida, redovisning på Krondroppsnätets hemsida samt data som används vid uppföljning av miljö kvalitetsmålen och vid planering av kalkningsverksamheten. Avtalet med IVL löper till årsskiftet 2020/2021. Under året genomfördes därför diskussioner med andra aktörer med nedfallsmätningar samt IVL som har den samordnade rollen för nedfallsmätningar i Sverige. På grund av det ekonomiska läget minskar vi antalet stationer i länet till tre. Under början av 2021 kom beskedet från Naturvårdsverket att de drar in finansieringen av Fagerhult. Länsstyrelsen går in och tar kostnaden under år 2021 men det är en tillfällig lösning.

I december genomfördes ett Skype-tillfälle där IVL presenterade resultatet av det senaste årens mätningar. Tillfället genomfördes tillsammans med Kronobergs luftvårdsförbund.

REMISSER/ YTTRANDE/ SAMORDNING

Under året har Förbundet svarat på remissen om Naturvårdsverkets revidering av sitt övervakningsprogram för försurande och övergödande ämnen.

HEMSIDA

Under året har en ny hemsida tagits fram, den nya sidan ska lanseras under våren 2021. Den nya hemsidan är ett samarbete med luftvårdsförbunden i Kalmar och Kronoberg. Det finns en gemensam startsida och vissa gemensamma sidor men även luftvårdsförbundsspecifika undersidor. Kostnaden för denna lösning är mindre än för andra alternativ och resurserna används mer effektivt eftersom mycket information är gemensam för alla tre förbunden. Adressen till den nya sidan är www.smalandsluft.se men Luftvårdsförbundets nuvarande adress kommer att omdirigera till den nya sidan och alltså fortfarande vara aktuell.

Den nya sidan är även anpassad till att kunna läsas på en mobilskärm.

Hemsidan är uppdaterad med protokollen från styrelsemötena.

LUFTDATA

Merparten data från mätningarna finns tillgängliga via den nationella datavärden SMHI. För bakgrundsmiljö gå till Krondroppsnätets hemsida www.krondroppsnatet.ivl.se/ där data i form av kartor och länsvisa tabeller redovisas. För tätortsmiljö är SMHI datavärd.

Sök på Jönköpings län i deras databas. Modellberäkningarna ligger även ute på Luftvårdsförbundets hemsida, www.luftvardsforbundet.se.

MEDLEMSVÄRVNING

På grund av pandemin har inga fysiska träffar genomförts.

Ett samarbete har inletts med Kronobergs luftvårdsförbund kring medlemsvärvning. En strategi är under framtagande och studenter vid Växjö universitet har påbörjat ett studentarbete kring hur luftvårdsförbund kan stötta sina medlemmar med omställningen till hållbar utveckling.

SAMORDNING

Ett möte med luftvårdsförbunden i övriga smålandslän genomfördes under början av år 2020. Flera goda idéer och även mallar utbyttes. Mötet ledde fram till förslaget om en gemensam hemsida som är under framtagande samt en gemensam arbetsgrupp kring medlemsvärvning tillsammans med Kronobergs luftvårdsförbund. Planen för årsmötet var att i anslutning till det anordna en länsluftsdag och studiebesök på Asa försökspark, tillsammans med Kronobergs luftvårdsförbund. Dock ledde pandemin till att planerna fick ställas in och att årsmötet fick genomföras digitalt.

Länsstyrelsens program för miljöövervakning 2015-2020 är samordnat med Luftvårdsförbundets verksamhet. Programmet innebär att Länsstyrelsen finansierar luftmätningarna i Fagerhult. Det innebär även att Länsstyrelsen fokuserar på att mäta luftföroreningshalterna i bakgrundsluft för att kunna komplettera mätningarna inom samverkansområdet. Under året har Länsstyrelsens miljöövervakningsprogram reviderats. Länsstyrelsens miljöövervakningsprogram innehåller tre delprogram inom programområde luft: bakgrundsmätningar i Fagerhult, partikelmätningar i Asa samt ozonmätningar vid på tre lokaler i länet.

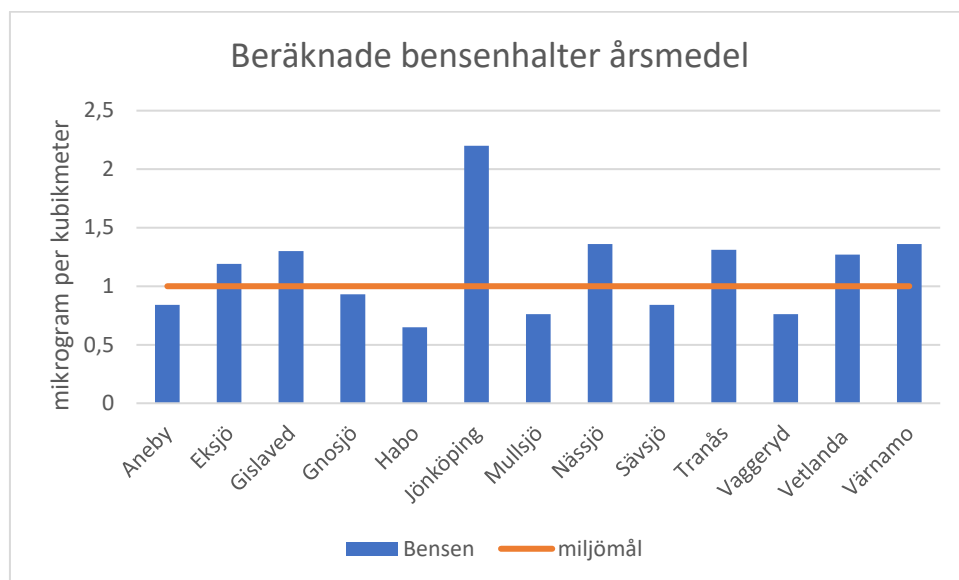
SAMVERKANSOMRÅDET FÖR KONTROLL AV LUFTKVALITET I JÖNKÖPINGS LÄN

Under år 2020 fortsatte arbetet med samverkansprogrammet. Avtalen med konsulterna förlängdes till att även gälla år 2021. Under hösten påbörjades arbetet med översynen av programmet för att revidera det så att det gäller även efter 2021. Kontrollprogrammet för samverkansområdet finns på hemsidan: [länk](#)

Kontinuerliga mätningar av bensen, partiklar och kvävedioxid sker i Jönköping. Data rapporteras direkt till Jönköpings kommuns hemsida för luftkvalitet, <http://jonkopingsluft.se/> Resultat från mätningarna från 2019 innebär att normerna klarades, data från 2020 är ännu inte sammanställda och analyserade.

Under år 2020 inkom resultatet för beräkningar från 2019. De visar att miljö kvalitetsnormerna klarades i alla kommuner i länet. Dock överskreds miljömål för bensen i sju kommuner: Eksjö, Gislaved, Jönköping, Nässjö, Tranås, Vetlanda och Värnamo. I Nässjö och Jönköping klarades inte heller miljömålet för kvävedioxid. Dessa resultat är samma som för året innan. Under år 2019 var partikelhalterna lägre än föregående år i flera kommuner. Miljömålet för partiklar (PM10) beräknades klarades i alla kommuner förutom Jönköping. SWECO har tagit fram en rapport med alla mätresultat och sammanfattar resultatet i att luftföroreningshalterna i länet bedöms generellt som låga till måttliga och miljö kvalitetsnormerna klaras med god marginal inom samtliga kommuner. Det finns dock ingen nivå under vilka inga negativa hälsoeffekter uppkommer. Därför är det fördelaktigt att fortsätta arbetet att minska utsläppen av

luftföroreningar så man kan uppnå så låga luftföroreningshalter som möjligt där folk vistas.

Figur 1. Beräkningar av halterna av bensen i tätorter i länet 2019. Miljö kvalitetsnormen ligger på 5 mikrogram per kubikmeter.

Jönköping i mars 2021
Enligt uppdrag

.....
Mats Weidman, *Ordförande*

.....
Anne-Catrin Almér, *Sekreterare*